

Teologiuddannelsen anno 2018

Af studienævnetsformand, lektor, ph.d. Iben Damgaard og prodekan, studieleder, lektor, dr.theol. Carsten Selch Jensen

Indimellem støder man på spørgsmålet: Hører teologistudiet til på universitetet? Svaret er ligetil: Ja, det gør det i allerhøjeste grad.

Teologien har haft sin plads på universiteterne siden middelalderen og var at finde blandt de allerførste formaliserede studier på Europas middelalderlige universiteter, hvor de teologisk lærde var blandt de mest fremtrædende tænkere, der kom til at lægge grunden for et moderne Europa. Sådant har det også været på Københavns Universitet siden grundlæggelsen i 1479, og teologien har således i en dansk kontekst gjort hele den videnskabelige og samfundsmæssige udvikling med fra senmiddelalderen og frem til i dag i en stadig vekselvirkning mellem nybrud og tradition.

Den teologiske uddannelse stiller store

krav til de studerende om at tilegne sig de videnskabelige arbejdsmetoder og den kritiske, akademiske selvstændighed, som kendetegner et moderne universitetsstudium. Teologiuddannelsen har en klar og tydelig historisk forankring i de klassiske teologiske discipliner, der hele tiden udvikler sig i et samspil med universitetets øvrige fagområder og i livtag med tidens store spørgsmål og udfordringer.

Forskningsbaseret undervisning er hovedhjørnestenen i en universitetsuddannelse. Det har det været lige siden Humboldts universitetsreform i begyndelsen af 1800-tallet, der organiserede universiteterne således, at de uden indblanding fra staten skulle integrere undervisning og forskning til kritisk dannelse af de studerende. Skønt meget er forandret i vilkårene for det moderne masseuniversitet, er det stadig universitetets hovedopgave ”at drive forskning og give forskningsbaseret uddannelse indtil højeste internationale niveau inden for sine fagområder”, som det slås fast i universitetslovens § 2. I mødet mellem den undervisende forsker og de studerende integreres forskning og undervisning i

praksis på mange forskellige måder. Det er et særligt fokusområde i Københavns Universitets nye strategiplan fra 2018-2023, at universitetet som helhed vil arbejde på at koble undervisningen tættere til forskningen og videreudvikle muligheder og modeller for inddragelse af de studerende i forskningsaktiviteter. På Det Teologiske Fakultet har der siden 2012 været flere pilotforsøg med talentudvikling, der har været ramme for afprøvning af nye veje til at inddrage de studerende i forskningsprocessen. Arbejdet med at fastholde og udvikle nye muligheder for det frugtbare samspil mellem forskning og undervisning kommer også i fokus i arbejdet med uddannelserne på Det Teologiske Fakultet de kommende år.

Det har været et ønske hos de studerende at styrke muligheden for praktik, så man allerede undervejs i studiet kan prøve kræfter med de typer af arbejdsopgaver, som man gennem studiet direkte og indirekte forbereder sig til at kunne varetage på arbejdsmarkedet. Det har studieordningen sådan set længe åbnet mulighed for, da valgfagsmodulet på både BA- og KA-uddannelsen kan afvikles som feltstudium eller projektorienteret forløb – sidstnævnte er det, man mere mundret kalder ”praktik. De giver på hver deres måde mulighed for at afprøve uddannelsen i relation til praksis uden for universitetet. Da det i et presset studieforløb kan være svært at nå at få arrangeret sådanne forløb, har Studienævnet ønsket at gøre det mere enkelt og overskueligt at organisere et praktikforløb. Fakultetet har således udpeget en praktik-vejleder, der har ansvar for at opbygge et netværk af samarbejdsaftaler med en bred vifte af relevante arbejdspladser og at samle og

videregive erfaring med praktikforløb til de studerende, så det bliver mere tydeligt for dem, hvordan de kan bringe deres uddannelse i spil i et fremtidigt arbejdsliv. I et praktikforløb skriver den studerende en kontrakt med praktikstedet om, hvilke typer af konkrete arbejdsopgaver den pågældende som praktikant varetager på stedet.

Universiteterne er gennem de senere år blevet udfordret af et eskalerende opbud af politiske reguleringer i form af eksempelvis studiefremdriftsreformen, der i betydelig grad har ændret vilkårene for de videregående uddannelserne. Senest har Københavns Universitet været nødt til at ændre rammerne for specialeskrivningen, hvad der i realiteten forkorter den periode, en studerende har til specialeskrivning i forårssemestrene. Formelt har de studerende lige lange specialeperioder i efterårssemester (fra 1.7 til 31.12) og i forårssemester (fra 1.12 til 31.5). Men de studerende har jo andre fag, de arbejder med i december og afslutter med eksamen i januar, så den reelle tid til at arbejde med specialet i forårssemester er kortere end i efterårssemester. I Studienævnet var der derfor udbredt bekymring for, hvordan det kan sikres, at niveauet for specialer oprettholdes, hvis arbejdstiden med specialer i realiteten forkortes. Derfor har Studienævnet arbejdet for en løsning, som nu er vedtaget, hvor der åbnes mulighed for, at specialet valgfrit kan skrives i 3. eller 4. semester, altså valgfrit i et efterårs- eller forårssemester. På den måde sikrer vi, at alle studerende har lige mulighed for at vælge tidspunkt til at skrive. Det giver den enkelte studerende mulighed for selv at tilrettelægge den sidste del af uddan-

nelsen på en sådan måde, at processen omkring specialeskrivningen bliver bedst mulig, så den mulighed for faglig fordybelse i et selvstændigt projekt, som kendetegner et universitetsspeciale, er fastholdt under de ændrede vilkår.

Midt i kravene om studiefremdrift og hurtig færdiggørelse har Det Teologiske Fakultet fundet det afgørende at fastholde, at det gode faglige fundament for det teologiske arbejde forudsætter, at hver ny årgang af teologistuderende tager livtag med de tre klassiske sprog – græsk, latin og hebraisk – som grundlag for et velfunderet videnskabeligt studium af teologi-ens øvrige fag inden for eksegesen, kirkehistorien og den systematiske teologi. En teolog kan og skal således kunne gøre sig fri af afhængigheden af diverse oversættelser af centrale tekster og i et lidt længere perspektiv selv kunne være med til at producere tidssvarende oversættelser af teologisk relevante tekster.

Når de studerende gør sig den ulejlighed at lære sig græsk, latin og hebraisk for at kunne læse tekster på originalsproget, ligger det lige for også at se nærmere

på kendskabet til mere moderne sprog. Her er det særligt det tyske sprog og den tyske teologiske tradition, som har brug for lidt opmærksomhed. Mange nye teologistuderende kan ikke uden videre læse og forstå tysk, da tysk ikke længere er en selvfølgelig del af de gymnasiale uddannelser. Men kendskab til tysk sprog og til den tyske teologiske tradition er vigtigt for at forstå dansk teologi historisk og aktuelt, og derfor tog en kreds af studerende og undervisere i forårssemesteret et nyt initiativ: *Deutsch, bitte – på Det Teologiske Fakultet*, der med en række arrangementer og tilbud har som mål at styrke bevidstheden om tysk kulturs og sprogs betydning for dansk teologi og give nye studerende konkrete værktøjer til at komme i gang med at læse tyske teologer på tysk. Ved Studienævnets temadag 2018 følges initiativet op med foredrag og samtaler om tysk i teologien belyst fra forskellige faglige discipliner og perspektiver. Arrangementet finder sted fredag den 5. oktober 2018 kl. 13-17. Se mere i kalenderen.